

Spotkanie zespołu lokalnej współpracy dotyczące lasów o zwiększonej funkcji społecznej na terenie Nadleśnictwa Gdańsk – Sopot

Sprawozdanie ze spotkania nr 1.

Data: 22.10.2024r.

Miejsce: Sopoteka, Sopot Centrum, poziom +2, Tadeusza Kościuszki 14, 81-704 Sopot

Uczestnicy spotkania: około 30 osób reprezentujących:

- mieszkańców
- przedstawicieli Rady Dzielnicy
- Trójmiejski Park Krajobrazowy
- lokalnych przedsiębiorców
- działaczy społecznych

Zespół ekspercki LP:

- Przedstawiciele Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
- Nadleśniczy Nadleśnictwa Gdańsk
- Leśniczy leśnictwa Sopot
- Specjaliści

Facylitatorzy - stowarzyszenie Inicjatywa Miasto, w reprezentacji:

- Piotr Czyż
- Mateusz Sylwestrzak
- Natalia Biedrzycka

1. Powitanie i agenda spotkania

Facylitator przedstawił zespół osób prowadzących oraz cel spotkań. Podczas procesu lokalna grupa ma wytworzyć plan „Las dla nas” obrazujący potrzeby mieszkańców pod kątem potrzebnych zmian, jakie mogłyby zajść na terenie Nadleśnictwa Gdańsk. Zaproponowano, aby zbieranie opinii uszeregowano w poszczególne kategorie: krajobraz, rekreacja, ekologia, edukacja, komunikacja.

2. Prezentacja LP

Podczas spotkania przedstawiciel Lasów Państwowych przedstawił prezentację dotyczącą działalności Lasów Państwowych ze szczególnym uwzględnieniem obszaru lasów sopockich. Celem prezentacji było stworzenie podstawy do dyskusji nad wypracowaniem wspólnych rozwiązań w zakresie zarządzania krajobrazem.

W trakcie prezentacji omówiono strukturę organizacyjną Lasów Państwowych, zakres działalności Nadleśnictwa, trzy obręby oraz leśnictwa, oddziały i wydziały. Przedstawiono również informacje dotyczące Planu Urządzenia Lasu (PUL) na najbliższe 10 lat, który w wersji roboczej został udostępniony w biuletynie informacyjnym.

Prezentujący podkreślił znaczenie Zrównoważonego Rozwoju jako głównego modelu funkcjonowania Lasów Państwowych opartego na równoważeniu trzech sfer: gospodarczej, społecznej i przyrodniczej. Szczególną uwagę poświęcono zasadzie trwałości las, jego cyklu życia zgodnie z fazami rozwoju oraz adaptacji lasów do zmieniających się warunków klimatycznych. Podkreślono, że wszystkie zabiegi gospodarcze w lesie podporządkowane są utrzymaniu stałego krajobrazu w lesie maksymalnie imitującego jego naturalny charakter oraz stopniowe przekształcanie drzewostanu w sposób zapewniający jego większą odporność na zmiany klimatu.

Wyjaśniono rodzaje zabiegów gospodarczych wykonywanych w lasach, wskazując, kiedy się je realizuje i dlaczego są one istotne dla utrzymania zdrowia i równowagi ekosystemów leśnych. W części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej omówiono środki prewencyjne, takie jak rozwinięta sieć dróg dojazdowych i wykorzystanie samolotów gaśniczych. Przedstawiono również zasady postępowania w przypadku pożaru oraz nowy system numeracji szlabanów, który ułatwia pracę służbom ratunkowym.

W ramach form ochrony przyrody podkreślono także działania realizowane wraz ze społecznością, w tym organizację imprez sportowych i biegów terenowych. Wymieniono również konkretne działania podjęte przez Lasy Państwowe na terenie Nadleśnictwa, takie jak usuwanie śmieci, tworzenie infrastruktury turystycznej, nowe miejsca postojowe oraz modernizacja dróg służących ochronie przeciwpożarowej.

3. Dyskusja

Spotkanie skupiło się na zarządzaniu i ochronie lasów w kontekście istnienia Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego oraz wysokich walorów krajobrazowych i przyrodniczych lasów sopockich. Dominującą obawą uczestników był wpływ planowanych prac gospodarczych na krajobraz. Kluczowe wnioski z dyskusji obejmowały propozycję monitorowania realizacji planu ochrony parku oraz zobowiązanie Lasów Państwowych do poprawy komunikacji z lokalnymi samorządami w zakresie ich działań.

Trójmiejski Park Krajobrazowy

Pierwsza uwaga przedstawiciela TPK dotyczyła braku informacji w prezentacji na temat planu ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego oraz związanych z jego istnieniem zadań Lasów Państwowych. Obecnie procedowany Plan Urządzania Lasu powinien w pełni uwzględniać Plan Ochrony Parku, aby zapewnić zachowanie funkcji ekologicznych i społecznych. Przedstawiciele Lasów Państwowych zobowiązali się do wyjaśnienia, w jaki sposób odnoszą się do planu ochrony.

Dane dotyczące wycinek

Uczestnicy wyrazili potrzebę jasności co do przedstawionych danych, dotyczących wycinki drzew, szczególnie rozbieżności między obserwowaną przez nich wycinką a zaprezentowanymi danymi. Zadano pytanie o metodologię zbierania danych potrzebnych do określenia planowanych wycinek. Pytano również o różnice między pracami gospodarczymi mającymi charakter ekonomiczny, a tak zwanymi cięciami sanitarnymi. Uczestnicy szukali wyjaśnień dotyczących podstaw planowanych wycinek drzew, podkreślając potrzebę uczciwości co do charakteru tych operacji.

Uczestnik spotkania zwrócił uwagę, że w 2022 roku złożono petycję od lokalnych samorządów z prośbą o zaprzestanie wycinek o charakterze ekonomicznym na terenie TPK, co spotkało się z brakiem odpowiedzi ze strony Lasów Państwowych. Przedstawiciel Lasów Państwowych wyjaśnił, że Plan Urządzenia Lasu sporządzony jest przez specjalistów którzy wyliczają ilość pozyskanego drewna zgodnie z potrzebami utrzymania ciągłości lasu. Pozyskanie i sprzedaż drewna ma charakter wtórny do potrzeb pielęgnacji lasu.

Zadano pytania dotyczące ilości drewna usuniętego w poprzednich 2 dziesięcioleciach i porównanie ich do planowanych wycinek na następne dziesięciolecie, co lepiej przedstawi kontekst planowanych działań. Poprzednie plany pozwalały na pozyskanie drewna na poziomie 1,2 miliona metrów sześciennych drewna, co teraz jest zredukowane o 30% do wielkości około 800 tys. metrów sześciennych. Uczestnicy spotkania wezwali do limitu sprzed 20 lat na poziomie 600 tys. metrów sześciennych, co skutkowało w ich opinii mniej zauważalnym wylesieniem. Przedstawiciele lasów zobowiązali się do przedstawienia danych sprzed lat oraz wyjaśnienia przyczyn różnic w tych danych.

Zadano pytania dotyczące przejrzystości danych dotyczących rozmiarów drzew i monitorowania wycinek w kontekście potencjalnego zanikania z lasu dużych drzew. Uczestnicy zostali poinformowani, że średnice drzew są mierzone i dokumentowane, a dane uśrednione mogą być dostępne i można je uzyskać od Lasów Państwowych.

Przyszłość rezerwatu w Sopocie

Uczestnicy spotkania pytali o status proponowanego rezerwatu w lasach sopockich. Uczestnik spotkania zauważył, że w przeprowadzonej ankiecie, w którą zaangażowało się około 1000 osób, 95% z nich poparło utworzenie rezerwatu „Lasy Sopockie”. Przedstawiciel Lasów Państwowych wyjaśnił, że jest on obecnie w fazie planowania i podlega zatwierdzeniu przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku. Obecnie nie ma pewności, jaka będzie powierzchnia rezerwatu oraz jak ma być on zarządzany. Zaznaczono, że ostateczny kształt rezerwatu może być nadal konsultowany z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska, do czego zachęcano uczestników. Proponowany rezerwat ma na celu utrzymanie dostępności lasu dla mieszkańców przy jednoczesnej ochronie naturalnych siedlisk, podobnie jak istniejący rezerwat „Zajęcze Wzgórze”.

Skład gatunkowy pozyskanego drewna

Uczestnik zadał pytanie o dane dotyczące procentowego udziału różnych gatunków drzew wycinanych w ciągu ostatniej dekady, w tym sosen, buków i dębów. Wyraził obawę, że planowane wycinki będą odbywać się w starych drzewostanach oraz że wpłyną negatywnie na bioróżnorodność. Przedstawiciel Lasów Państwowych zobowiązał się do odpowiedzi na te pytania.

Wpływ wycinki na krajobraz

Uczestnicy spotkania wyrazili chęć, aby las dojrzywał naturalnie, a nie był zarządzany jak uprawy rolne. Wyrazili obawy dotyczące wizualnego i ekologicznego wpływu dużych wycinek oraz używania ciężkiego sprzętu na krajobraz. Podkreślono potrzebę jasnej komunikacji na temat metod wycinek. Wyjaśniono, że harwestery są niezbędne dla bezpieczeństwa i efektywności prac gospodarczych, a ich realne negatywne oddziaływanie na krajobraz jest mniejsze niż użytkowanie traktorów. Użycie harwestery jest uzasadnione przy stosowaniu tak zwanej rębni ciągłej, polegającej na wycinaniu pojedynczych drzew. Przejście na metody selektywnej wycinki jest postrzegane jako korzystne, ale należy jednocześnie przyznać, że istnieje potencjalne zagrożenie zwiększeniem uszkodzeń punktowych spowodowanych przez harwestery.

Infrastruktura rekreacyjna

Uczestnik spotkania zaproponował utworzenie dodatkowych ścieżek edukacyjnych dla rowerów przeznaczonych dla dzieci oraz zapewnienie dodatkowych miejsc parkingowych w obszarze lasu, aby zwiększyć dostępność. Złożono również wniosek o bezpieczne przejście przez ulicę Spacerową, aby ułatwić przemieszczanie się między lasami leśnictwa Sopot i Renuszewo.

4. Tematy istotne dla lokalnej społeczności - do rozwinięcia na kolejnych spotkaniach.

- a. Kontynuacja dyskusji na temat wpływu planowanych prac gospodarczych na krajobraz oraz przyrodę.
- b. Analiza sposobu wykorzystania lasów sopockich przez różnych użytkowników, w tym rowerzystów.
- c. Dyskusja na temat możliwego nowego przejścia dla pieszych i połączenia lasów z obu stron ul. Spacerowej.
- d. Dyskusja na temat możliwego zaplanowania dodatkowej infrastruktury rekreacyjnej.

5. Tematy do rozwinięcia przez LP

- a. Odniesienie się do tego, w jaki sposób i w jakim zakresie LP realizują zapisy Planu Ochrony TPK.
- b. Przedstawienie danych dotyczących pozyskania drewna w 3 ostatnich dziesięcioleciach oraz przedstawienie uzasadnienia rozbieżności w wielkościach pozyskiwanego drewna w tym czasie.
- c. Przedstawienie składu gatunkowego pozyskiwanego drewna w poprzednich PULach jak i w planowanym.

6. Wnioski dotyczące Planu Urządzenia Lasu

- A. Wstrzymanie wycinek o charakterze komercyjnym.
- B. Zmniejszenie wielkości pozyskania drewna do wartości sprzed 20 lat, czyli na poziomie 600 000 metrów sześciennych.
- C. Pełne uwzględnienie Planu Ochrony TPK.
- D. Wstrzymanie procedury zatwierdzenia Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034 do czasu stworzenia regulacji prawnych dotyczących lasów o wiodącej funkcji społecznej
- E. Złożenie przez Nadleśnictwo Gdańsk i Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Gdańsku zobowiązania, że po stworzeniu regulacji prawnych lasów o wiodącej funkcji społecznej Plan Urządzenia Lasu na lata 2025 -2034 projekt Planu Urządzenia Lasu na lata 2025 - 2034 zostanie zmieniony poprzez pełną implementację tych regulacji, niezależnie od tego, czy taki obowiązek będzie wynikać z przepisów prawa, czy nie.
- F. Wstrzymanie zabiegów rębnych i przedrębnych w leśnictwie Sopot do czasu stworzenia regulacji prawnych dotyczących lasów o wiodącej funkcji społecznej, zaimplementowania tych regulacji do projektu Planu Urządzenia Lasu na lata 2025 - 2034, oraz zatwierdzenia stosownie zmienionego projektu Planu Urządzenia Lasu na lata 2025 - 2034, z wyłączeniem zabiegów związanych z utrzymaniem bezpieczeństwa (po indywidualnej ocenie), usuwaniem skutków klęsk żywiołowych, realizacją zadań z zakresu ochrony przyrody oraz usuwaniem gatunków obcych i inwazyjnych.
- G. W przypadku odmowy uwzględnienia powyższych wniosków - obniżenie planowanego pozyskania drewna w leśnictwie Sopot - w latach 2025 - 2034, do poziomu pozyskania z przełomu lat 80 i 90 XX wieku.
- H. Wyłączenie z użytkowania rębego i przedrębego - niezależnie od powyższych wniosków - oddziałów leśnych objętych tzw. moratorium.
- I. Wyłączenie z użytkowania rębego i przedrębego - niezależnie od powyższych wniosków - wszystkich położonych na terenie leśnictwa Sopot oddziałów leśnych, które - zgodnie z Planem Ochrony TPK - mają zostać objęte planowanym rezerwatem Lasy Sopotkie.
- J. Złożenie przez Nadleśnictwo Gdańsk i Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Gdańsku zobowiązania, że nie będą podejmować żadnych działań związanych z zatwierdzaniem Planu Urządzenia Lasu na lata 2025 -2034 do zakończenia prac zespołów lokalnej współpracy w całym Nadleśnictwie Gdańsk.